

ad Timotheum I

uit vos p euangeliū n̄m in acquisitiō
glie dñi n̄i ieu christi. Itaq; frātres sta
te et tenete traditiones quas didicistis.
sive p sermonē sive p ep̄lam nostram.
Ipse aut̄ dñs nōster ielue xp̄us et deus
et pater nōster q̄ dilexit nos et dedit p̄solu
tionē eternā et sp̄m bonā in ḡia exhort
et corda vestra et p̄fimet in om̄ni opere et
fimone lymo.

III

A Ecetero fr̄es orate p nobis vt
d̄ fimo dei currat et clarificeſ ſicut
et apud vos: et vt libereſ ſi ab im
portunis et malis hoib;. Non em̄ oīm eſt
fides. Fidelis aut̄ deus eſt qui p̄firmabit
vos: et custodiet a malo. Cōfidimus aut̄
de robiſ fr̄es in dño: qm̄ quecīq; p̄cipi
mus, et facit. et facietis. Dñs aut̄ diri
gat corda vestra in charitate dei et patien
tia xp̄i. Denūciamus aut̄ robiſ fr̄ates
in noīe dñi n̄i ieu xp̄i vt subtrahatis
vos ab om̄ni fratre ambulante inordinat
e et nō fm̄ traditionē quam accepert a
nobis. Ipſi em̄ ſcitis quēadmodū oport
eat imitari nos: qm̄ nō inquieti ſuim?
inter vos neq; gratis panē manduauim
us ab aliquo: sed in labore et fatigatio
ne nocte ac die opantes: ne quē reſtruz
grauaremus. Non quaſi nō habuerim⁹
pt̄atem ſed vt noſmeripſos formā dare
muſrobiſ ad imitandū nos. Nam et cū
eſſemus apud vos hoc denunciabamus
robiſ: qm̄ ſi quis nō vult opari: nec mā
ducet. Audiuiimus em̄ inter vos qſdam
ambulātes inquiete. nihil opantes: ſed
curioſe agentes. His aut̄ qui eiusmodi
ſunt denūciamus et obſecramus in dño
ieu xp̄o: vt cū ſilentio opantes ſuuz pa
nem manducent. Vos aut̄ fr̄es nolite
defiſere bñſſacentes. Qd̄ ſi quis nō obe
dierit verbo nōſtro: p ep̄lam hūc notate:
et nō cōmiceamini cū illo vt p̄fundatur.
Et nolite qſi inimicū existimari: ſed cor
ripite vt fr̄em. Ipſe aut̄ deus pacis det
robiſ pacem ſempiternam in om̄ni loco.
Dñs ſit cū omnibus robiſ. Salutatio
mea manu pauli. qd̄ eſt ſignū in oī ep̄la
Ica ſcribo. Ḡia dñi n̄i ieu christi cum
omnib; robiſ. Amen.

Explicit ep̄la Pauli ad Thessaloniken
ſes secunda. Incipit argumentū in epi
ſtolam ad Timotheū prima.

B Timotheū inſtruit et docet te or
dinatione episcopatus et dyaco
nij et oīs ecciaſtice discipline ſcri
bens eis a laodicia p tychicū dyaconē.

Explicit argumentū. Incipit ep̄ſtola
Pauli ad Timotheū prima. Capl. I

C Aulus apo/

ſtolus ieu xp̄i fm̄ impe
rium dei ſaluatoris noſ
ſtri et chraſti ieu ſpeſ no
ſtre: Timotheo d. lecto
filio in fide ḡia et mia et
pax a deo patre et chraſto ieu dño noſtro
Sicut rogaui te vt remaneres ephesi
cum irem in macedoniā vt denūciareſ
quibusdam ne aliter docerent neq; intē
derent fabulis et genealogijs intermina
tis: que queſtioneſ p̄ſtant magis q̄ edi
ſtificationē dei que eſt in fide. Finis aut̄
p̄cepti eſt charitas: de corde puro et con
ſcientia bona et fide nō ficta. A quiſi qui
dam aberranteſ cōuerſi ſunt in vanilo
quiū: volenteſ eſſe legiſ doctoress: nō in
telligenſe neq; que loquunt. neq; de q̄
buſ affirman. Scimus aut̄ qz bona eſt
lex ſi q̄ ea legitime vtaſ: ſcientes hoc: qz
lex iusto nō eſt poſita: ſed iniuſtis et non
ſubditis: impijs et peccatorib;: ſceleratiſ
et cōtaminatiſ: patricidiſ et matricidiſ
homicidiſ fornicatiſ: maſculoz cōcubit
oribus plagiarijs mendacijs et piuriſ: et
ſi qd̄ aliud ſane doctrine aduersaſ: que ē
fm̄ euangeliū glie beati dei qd̄ creditum
eſt mihi. Gratias ago ei q̄ me p̄ſortauit
in chraſto ieu dño nō quia fidelem me
existimauit ponens in ministerio. Qui
priuſ blaſphemus fuī et persecutor et con
tumeliosus: ſed miſericordiam dei i cōſe
cutus ſum: quia ignořas ſecundum incredu
litate. Superabūdauit aut̄ gratia dñi
n̄i cū fide et dilectione q̄ eſt in xp̄o ieu

R q̄

Ro. 7.c.
Gal. 4.1
Ero. 20.7.2
Leuit. 18.
i. Lop. 6.c.

D

2. Cor. ii. 5.

E

Gal. 5. b.

F

G

D Fidelis sermo et omni acceptance dignus
quod Christus Iesus venit in hunc mundum pecca-
tores saluos facere: quod primus ego sum.
Hoc ideo mihi placutus fui, ut in me
primo ostenderet Christus Iesus oculum patien-
tiam ad informationem eorum qui credituri
sunt illi in vitam eternam. Regi autem secu-
lorum immortaliter inuisibili soli deo bonorum et
gloria: in seculorum amen. Hoc preceps
propterea commendabo tibi filium timorem fratrum predi-
cantes in te, prophetas ut milites in illis
bona militia huius fidem et bona conscientiam.
Quam quidem repellentes circa fidem nau-
fragauerunt: et quoniam est hymeneus et alex-
ander quos tradidi sat hanc ut discat non
blasphemare.

II

B Secro igitur primus omnibus fieri obser-
vatio secrationes orationes postulatoe-
rum actiones, per omnes homines, pre-
gibit et omnibus quod in sublimitate constituti sunt
ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni
pietate et castitate. Hoc enim bonum est et ac-
ceptum coram salvatore nostro deo: quod oculi ho-
mum salvos fieri: et ad agnitionem veritatis
venire. Unus enim deus unus et media-
tor dei et hominum dominus Christus Iesus: qui dedit redemp-
tionem semetipsum per omnibus. Lumen testimoniū
spiritus habens confirmatum est: in quo pos-
tus sum ego predicator et apostolus. Clerica-
te dico non metuere: doctor gentium in fide
et veritate. Credo ergo viros orare in omni lo-
coleuantes puras manus sine ira et dis-
sceptatione. Similes et mulieres in habi-
tu ornato cum reverentia et sobrietate oran-
tes se: non in tortis crinitibus aut auro
aut margaritis vel veste pretiosa: sed quod de-
bet mulieres, permittentes pietatem populo-
lona. Mulier in silentio discat: cum omni sub-
missione. Docere autem mulieri non permis-
tus est dñari in vita sibi esse in silentio. Adam
enim humus formatus est deinde eua: et adhuc
non est seductus: mulier autem seducta in per-
uariatione fuit. Saluabis autem per filiorum
generationem si permanserit in fide et dilectione
et sanctificatione cum sobrietate.

III

Fidelis frater. Si quis episcopum desiderat bonum opere desiderat. Oportet enim episcopum irreprehensibilem esse.

B Vnius viroris viri. sobrium. ornatum. prudens
et pudicus. hospitale. doctor non vinolen-
tum. non cupido sed modestum. non litigiosum.
sum. non cupidum sed sue domini bene propo-
situm. filios hunc subditos cum officiis castis-
tate. Si quis autem domini sue pessime nescit
quoniam ecclesie dei diligentia habebit. Non
neophyti. ne in superbia elatus in iudeis
cum incidat dyaboli. Oportet autem et illum
testimonium habere bonum ab his qui foris
sunt: ut non in opprobriu[m] incidat et in la-
queum dialthi. Diacones sunt pudicos non
bilingues. non multo vino deditos. non
turpe luxuriantes: honestes mysterium si-
dei in conscientia pura. Et hi autem pertinent
primi: et si militent nullum crimine honestes
C Mulieres sunt pudicae: non detrahentes.
sobrias. fideles in oib[us]. Diacones sunt
vnius viroris viri: qui filii suis bene presint
et suis domibus. Qui enim bene ministrantur.
gradum bonum sibi acquirent. et multam
fiduciam in fide quae est in Christo Iesu. Hec ti-
bi scribo fili Timothee sperans me venire
ad te cito. Si autem tardauerero ut scias quoniam
oporteat te in domo dei queri: quae est ec-
clesia dei vivi: coluna et firmamentum veri-
tatis. Et manifeste magnum est pietas
faciem quae manifestatur est in carne: iustificati-
bus est in spiritu: apparuit angelis. predicatus
est gentibus: creditus est in mundo. assum-
ptus est in gloriam.

**i. Cor. 4.4
2. Cor. 6.9. a. 7. ii. c.**

B **II** Spiritus autem manifeste dicit quod
in nouissimis spiritibus discedent quae
dam a fide. antecedentes spiritibus errorum et do-
ctrinis demoniorum in hypocrisi. loquacitatem
mendacium et cauteriam hunc suam conscientiam
probidentium nubere: abstinere a cibis quae
deus creavit ad principiandum cum gastruacione
one fidelibus: et his quae cognoverunt veritas-
tem. Quia omnis creatura dei bona est: et noster
huius rei ciendum quod cum gastruacione principiatur
sanctificatur enim per verbum dei et operationem
Hoc proponens fratrem bonum eris misteri-
i Christi Iesu. enutritus verbis fidei et bone do-
ctrina quam assecutus es. Ineptas autem et
aniles fabulas deuina. Exerce autem te ipsum
ad pietatem. nam corporalis exercitatio ad modum
utilis est. Pietas autem ad oia utilis est

2. Timo. 2.4

ad Timotheum I

missionē hūis vite q̄ nunc est & future:
Ed elis fimo & oī acceptioē dignus. In
hoc em̄ laboramus & maledicimur qz spe
ram in deū viuū q̄ est saluator oīm hoīz
maxime fidelū. Precipe hec & doce. Ne/
mo adolescentia tuā p̄tenat. sed exēpluz
esto fidelū. in verbo. in cōversatione. in
charitate. in fide. in castitate. Dū venio
attende lectioni exhortationi & doctrine.
Noli negligere grām q̄ in te est q̄ data ē
tibi p̄ p̄phetiā cū ipositione manuū p̄sby
terij. Hec meditare in his esto ut profe
ctus tuus manifestus sit oīb: attēde em̄
tibi & doctrine insta in ill. Hoc em̄ facies
& teipm̄ saluū facies: & eos q̄ te audiūt.

A Eniorē ne increpauer. s̄z v
obsecra vt p̄p̄ez Juuenes vt frēs
anus vt m̄es: iuuēculas vt so/
rozes in oī castitate. Eliduas honora. q̄
vere vidue sunt. Si q̄ autē vidua filios
aut nepotes h̄z discat primū domū suaz
regere & mutuā vicē reddere parentib:.
Hoc em̄ acceptū est corā deo. Que autē
vere vidua ē & desolata speret in deū: & in
siet obsecratiōib: & oīonib: nocte ac die.
Nā q̄ in delitiis ē: viuēs mortua ē. Et h̄
p̄cipe vt irrephensibiles sint. Si q̄s autē
suoz & maxime dōmesticoz curā nō h̄z fi
dē negauit & est infideli deterior. Elidua
eligaf nō minus seraginta annoz q̄ fue
rit vnius viri vtoz: in opib: bonis testi/
moniū h̄ne: si filios educavit. si hospicio
recepit. si sc̄tor̄ pedes lauit. si tribulatio
nē patiētib: suministravit. si oē opus lo
nu subsecuta ē. Adulescentiores autē vi
duas deuita. Cū em̄ luxuriate fuerint in
xpo nubere volūt h̄ntes damnationē: qz
primā fidē irritā fecerūt. Sīl autē & ocio
se discūt circūire domos: nō solū ociose
h̄z & vlose & curiose: loquētes q̄ nō opor
tet. Clolo autē iuniores nubere. filios. p/
creare m̄ressfamilias esse nullā occasio
nē dare aduersario maledicti grā. Jam
em̄ qdaz h̄uerse sunt retro post sathanā
Si q̄s fidelis h̄z viduas suministret ill
vt nō graueſ ecclia. vt his q̄ vere vidue
sūt sufficiat. Qui bñ p̄sunt p̄sbyteri du
plici honore digni h̄ēant marie q̄ labrāt

in verbo & doctrīa. Dic enī scriptura Nō Deut. 25.
alligabis os būi tritūrāti & dignus est
opar mercede sua. Aduersus p̄sbyterez
accusationē noli rercipe nisi sub duobi
aut tribi testib: Decates corā oīb: ar/
guer: vt ceteri timorē h̄ēant. Testor corā
deo & xpo iesu & electis angelis ei? vt hec
custodias sine piudicio: nihil facies in al
terā p̄tē declinādo. Janus cito nemini
imposueris neq̄ cōicauer. p̄tis alienis
Leip̄m̄ castū custodi. Noli adhuc aquā
bibere: s̄z modico vin oītere p̄p̄ stoma/
chū tuū & frequētes tuas infirmitates
Quorūdā hoīm p̄tā manifesta sunt p̄/
cedentia ad iudiciū: q̄rundā autē & subte/
quiū. Sīl & facta bona manifesta sunt
& q̄ aliter se h̄st abscondi nō p̄t. VI

B Viciūg sunt sub iugo fui dños
q̄ suos oī honore dignos arbitren
tur ne nomē dñi & doctrina blasphemef. Qui autē fideles h̄st dños nō
h̄tēnant qz frēs sunt s̄z magis fuiant qz
fideles sunt & dilecti. qz bñficij p̄cipes
sunt hec doce & exhortare. Si quis aliter
doceat & nō acq̄escit sanis p̄mōib: dñi n̄t
iesu xpi: & ei q̄ fm̄ pietatē ē doctrine: sup
bus nihil sciēs: s̄z languēs circa q̄stioēs
& pugnas verbū: ex q̄b: oīiūt inuidie
p̄tētatiōes hoīm mēte corruptoz & q̄ a
veritate priuati sunt: existimantiū q̄stū
esse pietatē. Est autē q̄stus magnus: pie
tas cū sufficiētia. nihil em̄ intulimus in
hūc mūdū. haud dubiū qz nec auferre
qd possimus. H̄stes autē alimēta & q̄b:
tegām̄: his p̄tēti simus. Nā q̄ volū di
uites fieri incidūt in tētationem & in la
quū dyaloli. & desideria multa & inutilia
& nocuia q̄ mergūt hoīes in interitū & p
ditionē. Radix em̄ oīm maloz est cupi/
ditas quā quidā appetētes errauerūt a
fide & inferuerūt se dolorib: multis. Tu
autē o hō deī hec fugē. Sectare do iusti/
ciā. pietatē. fidē. charitatē. patiam. man
suetudinē. Certa bñū certamē fidei. ap
plende vitā eternā in q̄ vocatus es & cō
fessus bonā p̄fessionē corā multia testib:
Precipio tibi corā deo q̄ iustificat oīa et

R. iii

Ecel. 5.
Job. i.

Ecl. 10.

2. Timo. 2. 5

D

xpo iesu q̄ tessiōniū reddidit sub pontio
pylato bonā p̄fessionē vt fues mandatū
sine macula irreplēn sible vsc̄ in aduersiō
tū dñi n̄i iesu xp̄i: quē suis t̄pib⁹ ostendit
b̄tūs ⁊ solus potes rex regū ⁊ dñs dñian
tiū: q̄ solus h̄z imortalitatē ⁊ lucē habi
tar inaccessibilē: quē nullus homī vidic
ſz nec videre potest: cui honor ⁊ imperium
sempiterñ amē. Dicitib⁹ hui⁹ lecli p̄ci
pe nō sublime aspe. neq; spare in icerto
diuitiaz: ſz in deo viuo qui p̄stat nobis
oia abūnde ad fruendū: bñ agere. diuitiez
fieri in bonis opib⁹. facile tribuere. cōica
re. thesauriçare ſibi fundamēntū bonuz
in futur⁹ vt apprehēdat bonā vitā. O ti
mothee depositū custodi teuitans. p̄pha
nus vocū nouitatis ⁊ oppositiōes falſi
nois ſc̄ie quā qdā. p̄mittētes circa fidē
ercederūt. Ḡta tecū Amēn.

Explicit ep̄la Pauli ad Timothēū prima.
Incipit argumentū in eplam secundā.

Item timotheo ſcribit te exhortatione martyri⁹ ⁊ oī regula veritatis: ⁊ qd futur⁹ ſit t̄pib⁹ nouiſimis. ⁊ te ſua paſſiōne: ſcribēs ei ab urbe rhoma.

Explicit argumentū. Incipit ep̄la Pauli ad Timothēū secūda. Cap.

Aulus apostolus iesu xp̄i p̄ voluntatē dei fm̄

p̄missionē vite q̄ est in xpo ie
ſu: timotheo chariſſimo filio: ḡta et mia
⁊ var a deo p̄te n̄or xpo iesu dñi noſtro
Ḡras ago deo meo: cui ſuio a p̄genitorib⁹
meis in p̄ficia pura: q̄ ſine intermis
ſione habeā tui memoria in oſonib⁹ me
is nocte ac die deſiderās te videre. O
m̄or lachrymaz tuaz: vt gaudio iplear.
Recordationē accipies ei⁹ fidei q̄ ē in te
non ficta: q̄ inhibuit primū in auia tua
loide ⁊ m̄fe tua eunice: certus ſum autē
q̄ ſi in te. Propter quā cām amoneo te
vt resuſcites grām dei q̄ est in te p̄ impo
ſitionē manuū meaz. Nō eſſi dedit nob
deus ſp̄m timoris ſed p̄tutis ⁊ dilectio
nis ⁊ ſobrietatis. Noli itaq; erubescere
teſtimoniū dñi n̄i neq; me vincitū eius

sed collatora eth̄agelio fm̄ virtutē dei q̄
nos liberauit ⁊ vocavit vocatiōe ſua ſan
cta: nō fm̄ opa n̄ta. ſed fm̄ p̄pofitū ſuu⁹
⁊ gratiā q̄ data eſt nobis in xpo iesu ante
t̄pa ſecularia. Manifestata eſt autē nūc per
illūinationē ſaluatoris n̄i iesu xp̄i q̄ de
ſtruxit qdē mortem illūinavit autē vitā
⁊ incorruptionē p̄ euāgalū: in q̄ poſitus
sum ego p̄dicator ⁊ apluſ ſi mḡ gentiū:
ob quā cām etiā hec patior: ſed nō p̄fun
dor. H̄cio em̄ cui credidi: ⁊ certus ſum:
qz potes ē depositū meū ſuare in illum
diē. Formā habe ſanop̄ verbū que a me
audisti in fide ⁊ dilectione in xpo iesu. Bo
nu⁹ depositū custodi p̄ ſp̄m ſc̄m q̄ habitat
in nob̄. H̄cis em̄ b̄ q̄ auerſi ſunt a me
oēs q̄ in aſia ſūt ex q̄b̄ ē philetus ⁊ her
mogenes. Det miām dñis oneſiſor̄ do
miui qz ſepe me refrigeravit. ⁊ catenam
meā nō erubuit. ſz cū rhomā veniſſet ſol
licite me q̄ſiuit ⁊ inuenit. Det illi dñis i
uenire miām a deo in illa die. Et quāta
ep̄leſi miſtrauit mihi: tu meli⁹ noſti.

ad Tytū.3.b.

El ḡ fili mi p̄ fortare in ḡta q̄ eſt
in xpo iesu: ⁊ q̄ audisti a me per
multos teſtes hec cōmenda fide
libo h̄ib⁹ q̄ idonei erunt ⁊ alios docere.
Labora ſicut bon⁹ miles xp̄i iesu. Nemo
militans deo implicat ſe negočijs ſeclaz
rib⁹ vt ei placeat cui ſe p̄bauit. Nam ⁊ q̄
certat in agone nō coronabit niſi q̄ legi
time certauerit. Laborante agriculta opor
tet primū de fructib⁹ accipe. Intellige q̄
dico dabit eſſi tibi dñs in oib⁹ itellectū.
Memor eſto dñm iesum xp̄m reſurre
xisse a mortuis ex ſemine dauid fm̄ euā
geliū meū in q̄ lauro vſq; ad vincula q̄i
male opans: ſed verbū dei nō eſt alliga
tū. Ideo oia ſuſtineo ppter electos vt ⁊
ipſi ſalutē p̄sequant q̄ eſt in xpo iesu cuž
glia celeſti: Fidelis fm̄. Nam ſi cōmoz
tui ſumus ⁊ p̄iuemus: ſi ſuſtinebim⁹ ⁊
p̄regnabim⁹: ſi negauerimus ⁊ ille ne
gabit nos. ſi nō credimus: ille fidelis p̄
manet negare ſeipm nō pot. H̄ec omo
ne teſtificans coram deo. Noli p̄tendere
verbis: ad nihil em̄ utile eſt niſi ad ſub
uerſiōne audiētiū. Hollicite autē cura